

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 030750 18 Iž
Sarajevo, 18.10.2018. godine

IZVORNIK

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću Apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija, Vesne Trifunović, kao predsjednika vijeća, Dinke Bešlagić-Čovrk i Srete Crnjaka, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi Saveza nezavisnih socijaldemokrata -SNSD sa sjedištem u Banja Luci, ul. Petra Kočića br. 5, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-428/18 od 11.10.2018. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 18.10.2018. godine, donio je

RJEŠENJE

Žalba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, utvrđeno je da je politički subjekt Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD odgovoran što je Slavko Mitrović, savjetnik Milorada Dodika predsjednika Republike Srpske, dana 04.10.2018. godine koristio jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, čime je prekršio pravila ponašanja u izbornoj kampanji iz člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, zbog čega joj je na osnovu odredbe člana 6.7 tačka 1. i člana 19.9 stav (2) izrečena novčana kazna u iznosu od 5.000,00 KM.

Žalitelj je blagovremeno uložio žalbu sa prijedlogom da Apelaciono odjeljenje Suda BiH uvaži žalbu i ukine pobijanu Odluku Centralne izborne komisije, te vrati predmet na ponovno postupanje CIK-u BiH.

U žalbi ističe da Odluka CIK-a BiH ima niz formalnih nedostataka. Prije svega, u obrazloženju nije naznačeno ko je lice koje podnosi prigovor, jer je potpis na obrascu dostavljenom CIK-u BiH nečitak, iako je to obaveza

podnosioca prigovora i jedan od bitnih elemenata za punovažnost prigovora. Dalje, CIK BiH u Odluci nije meritorno razmotrio prigovor i izjašnjenje SNSD-a i Slavka Mitrovića. Štaviše, iz obrazloženja Odluke ne proizilazi koji je dio prigovora uzet u razmatranje. Ako je uzet u razmatranje dio govora Slavka Mitrovića: “na isti način na koji je armija Alije Izetbegovića ispaljivala granate po vlastitom narodu na Markalama, Tuzlanskoj kapiji i ulici Vase Miskina u Sarajevu, sada koalicioni partneri Alijinog sina Bakira ispaljuju zolje na vlastiti narod i na Banjaluku kao sjedište najvažnijih institucija Republike Srpske“ ukazuju da za takve podatke postoje brojna svjedočenja međunarodnih civilnih i vojnih posmatrača u Sarajevu, kao i da se nesumnjivo radi o koalicionim partnerima Bakira Izetbegovića i njegove stranke nakon izbora 2014. godine. Dalje, ako je CIK BiH uzeo u razmatranje dio: “Očigledno je u završnici predizborne kampanje, nastao novi slogan SDA-a i Vukote Govedarice – Sviće, pukni zoljo.“, ukazuje da je ispaljivanje zolja od strane aktiviste SDS-a utvrđeno iz navoda MUP-a i izvještaja o otkrivanju počinioca. Štaviše, kako ističu, SDS se nije ogradio od počinioca, već je pokušao sakriti biliskost sa njim. Postavljaju pitanje da li se CIK-ovom konstatacijom da „izjašnjenje Slavka Mitrovića kojim obrazlaže spornu izjavu ne može biti opravdanje i ne utiče na drugačiju ocjenu sporne izjave, imajući u vidu ratna dejstva na ovim prostorima u periodu 1992-1995 godine i osjetljivost ovog pitanja, zbog čega je CIK BiH ocijenila da je takva izjava bila u službi dizanja tenzija u narodu u izbornoj kampanji“ uopšte može obrazložiti kompleksnost ovog pitanja. Konačno, ukazuje da je izrečena novčana kazna od 5.000,00 KM disproportionalna i proizvoljno određena.

Dato je izjašnjenje na žalbu sa prijedlogom da se žalba odbije kao neosnovana. U izjašnjenju CIK BiH ukazuje da je podnosilac prigovora bio Koalicija za pobjedu, i to u potpisu Neđo Kapuran, lice koje je ovlašteno za zastupanje ove koalicije, a što je utvrđeno upoređivanjem potpisa, u tom smislu navod da prigovor nije potpisalo ovlašteno lice je neosnovan. Dalje, CIK BiH je u Odluci istakla član 7.3 stav (1) tačka (7) Izbornog zakona BiH kojim je utvrđena zabrana koja se odnosi na sve učesnike u izbornom procesu da se tokom izborne kampanje koriste jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje. U vezi sa sadržajem govora, navodi da je Slavko Mitrović uporedio postupak ispaljivanja zolja u Banja Luci sa događajima iz ratnog perioda, što je svakako osjetljivo pitanje i poređenje u negativnom kontekstu. Dakle, izjava je data u periodu izborne kampanje, te je kao takva služila podizanju tenzija u narodu u izbornoj kampanji, te takav govor nije u skladu sa Izbornim zakonom, pa dakle, njime nije dozvoljeno animirati birače sa ciljem davanja podrške na izborima. U vezi visine izrečene novčane kazne CIK BiH je uzeo u obzir težinu učinjene povrede i činjenicu da je SNSD povratnik u kršenju odredbe člana 7.3 stav (1) tačka 7. Izbornog zakona BiH.

Ispitujući pobijanu odluku u okviru žalbenih navoda vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo da žalba nije osnovana.

Naime, iz stava 1. Odluke CIK-a BiH proizilazi da je politički subjekt SNSD odgovoran jer je Slavko Mitrović, savjetnik Milorada Dodika predsjednika Republike Srpske dana 04.10.2018. godine koristio jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, za koju povredu je u skladu sa članom 19.9 stav (2) Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna političkom subjektu. Evidentno je da je Centralna izborna komisija BiH predmetnom odlukom Slavka Mitrović kvalifikovala kao pristalicu političke stranke SNSD-a iz člana 7.3 (1) 7) Izbornog zakona BiH.

Prije svega, vijeće ocjenjuje da je prigovor CIK-u BiH podnijelo ovlašteno lice u ime Saveza za pobjedu, Neđo Kapuran, čiji potpis je identičan i na prijavi za podnošenje prigovora kao i na prijavi za ovjeru koalicije, utvrđeno upoređivanjem potpisa, a što proizilazi iz sadržaja spisa.

Iako se žalbom ne osporava, pravilan je zaključak CIK-a izražen u pobijanoj odluci da Slavko Mitrović u spornom medijskom istupu od 04.10.2018. godine, nije nastupao sa pozicije neutralnog građanina, niti je tako predstavljen javnosti, već je nastupao sa pozicije savjetnika predsjednika Republike Srpske, što je Vijeće utvrdilo uvidom u sporne medijske tekstove. Pri tome treba imati u vidu da se istup desio jedan dan prije okončanja izborne kampanje i nastupa predizborne šutnje (u vrijeme kulminacije izborne kampanje i političkog predstavljanja/uvjeravanja građana u ispravnost ideja političkih stranaka), a ujedno iz sadržaja govora proizilazi da je negativno označena isključivo SDS stranka, Vukota Govedarica kao predsjednik te stranke, te kompletan Savez za pobjedu, tj. i svi koalicioni partneri SDS.

Iz takvog medijskog istupa, proizilazi da nije riječ o neutralnom građaninu koji je imao priliku da medijski komentariše postupke političke nomenklature, već se nedvosmisleno ima zaključiti da je Slavko Mitrović pristalica političke stranke SNSD-a čiji je predsjednik ujedno i predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik.

Iz sadržaja Odluke CIK-a BiH, ali i spisa, proizilazi da je na Web stranici RTRS-a dana 04.10.2018. godine objavljen članak, pod nazivom: „Mitrović: Pucaju na svoj narod po receptu Alije Izetbegovića“, a da je Slavko Mitrović izjavio: “ Na isti način na koji je armija Alije Izetbegovića ispaljivala granate po vlastitom narodu na Markalama, Tuzlanskoj kapiji i ulici Vase Miskina u Sarajevu, sada koalicioni partneri Alijinog sina Bakira ispaljuju „zolje“ na vlastiti narod i na Banjaluku kao sjedište najvažnijih institucija Republike Srpske. Očigledno je u završnici predizborne kampanje, nastao novi slogan SDA-a i Vukote Govedarice-Sviće, pukni zoljo.

Vijeće zaključuje da iz sadržaja predmetne izjave, proizilazi da je istom politički konkurent u Republici Srpskoj SNSD-u -Savez za pobjedu od strane

Slavka Mitrovića, označen kao neko ko koristeći oružje napada vlastiti narod, i to na identičan način kako je to rađeno za vrijeme oružanih sukoba, a po principu kako je to rađeno u Sarajevu od strane Alije Izetbegovića. Dakle, politički konkurent se označava prijetnjom po mir i sigurnost naroda i Republike Srpske i njenih institucija. Takav jezik sam po sebi je nedozvoljen u smislu člana 7.3 (1) 7)Izbornog zakonaBiH. Ipak, izjavom se ide i dalje, pa se Savez za pobjedu označava kao predvodnikom izdaje vlastitog naroda, stvarajući impresiju u javnosti da se ti isti – Savez za pobjedu udružuju sa protivnom stranom iz rata koristeći oružje u napadu na vlastiti narod.

Odredbom člana 1.1.a (6) Izbornog zakona je jasno propisano da izborna kampanja podrazumjeva radnje i postupke u izbornom periodu u kojem politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore.

Međutim, članom 7.3 (1) citiranog zakona kandidatima i pristalicama političkih stranaka nije dozvoljeno pod tačkom 7) koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje a nije ograničeno na izborne aktivnosti koje je organizovala politička stranka. Zakonodavac je na svakom relevantnom mjestu na kojem je smatrao da se određena radnja ne smije vršiti na političkom skupu, to ekslicitno i naznačio (član 7.3. tačka (1) i (2) zakona). Dakle, nesporno je da je medijski istup na javnom radio-televizijskom servisu pristalice političkog subjekta, kao i da ispunjava uslove takve radnje koja je usmjerena na upoznavanje birača i javnosti upotrebom jezika na nedozvoljen način, a govor prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja na mržnju, izazivanje straha i netoleranciju.

Stoga je ispravan zaključak CIK-a BiH da je ovakvom izjavom povrijeđena odredba člana 7.3(1) 7) Izbornog zakona BiH.

Konačno, pravilan je zaključak CIK-a BiH kojim je SNSD-u izrečena novčana kazna u visini od od 5.000,00 KM, zbog težine predmetne povrede i činjenice da je SNSD povratnik u kršenju predmetne odredbe, s obzirom da je po odluci CIK-a broj 05-1-07-5-394/18 od 04.10.2018. godine već kažnjen za kršenje pravila ponašanja u izbornom procesu tokom izborne kampanje (što proizilazi iz stanja spisa).

Sobzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine je pravilna i zakonita, a žalba neosnovana pa je istu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH br.19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Vesna Trifunović